

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
НАРОДНА СКУПШТИНА
председници Народне скупштине

ПРИМЉЕНО: 01.03.2019

Орг. јед.	Број	Датум	Страна
01	713-352/19		

На основу члана 107. Устава Републике Србије („Сл. гласник РС“, бр. 98/06), члана 40. Закона о Народној скупштини („Сл. гласник РС“, бр. 9/10) и чл. 150. и 151. Пословника Народне скупштине („Сл. гласник РС“, бр. 20/12 – пречишћен текст) подносим ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ДОПУНАМА КРИВИЧНОГ ЗАКОНИКА, са предлогом да се узме у претрес.

У Београду, 01.03. 2019. године

народни посланик
Жика Гојковић

Жика Гојковић

**ЗАКОН
О ДОПУНАМА КРИВИЧНОГ ЗАКОНИКА**

Члан 1.

У Кривичном закону („Сл. гласник РС“, бр. 85/05, 88/05 - исправка, 107/05 - исправка, 72/09, 111/09, 121/12, 104/13, 108/14 и 94/16), у члану 79. став 1. после тачке 4) додаје се нова тачка 5), која гласи:

„5) медикаментозна кастрација учиниоца сексуалног напада на дете и жену;“
Досадашње тач. 5), 6), 7), 8), 9), 10) и 11) постају тач. 6), 7), 8), 9), 10), 11) и 12).

Члан 2.

У члану 80. после става 4. додаје се нови став 5. који гласи:

„(5) Медикаментозна кастрација може се изрећи ако је учиниоцу сексуалног напада на дете и жену изречена казна затвора.“

Досадашњи ст. 5., 6. и 7. постају ст. 6., 7. и 8.

Члан 3.

После члана 84. додаје се наслов изнад члана и члан 84а који гласе:

„Медикаментозна кастрација

Члан 84а

(1) Учиниоцу кривичног дела из чл. 178. до 182. овог законика учињеног према детету и жени, суд ће изрећи меру медикаментозне кастрације и психотерапијски третман.

(2) Учиниоцу кривичног дела из става 1. овог члана учињеног према детету и жени, суд ће поред казне затвора изрећи и медикаментозну кастрацију која ће трајати до краја његовог живота.

(3) Мера из става 1. овог члана извршава се у Специјалној затворској болници или другој здравственој установи, а надзор над извршењем мере спроводи Управа за извршење кривичних санкција. Управа за извршење кривичних санкција најмање једном у шест месеци обавештава суд о извршењу мере из става (1) овог члана.

(4) Начин извршења мере медикаментозне кастрације ближе се регулише законом којим се уређује поступак извршења кривичних санкција.“

Члан 4.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије.“

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење предложеног закона садржан је у одредби члана 97. тачка 2. Устава Републике Србије („Сл. гласник РС“, бр 98/06) којом се, између осталог, прописује да Република Србија уређује и обезбеђује остваривање и заштиту слобода и права грађана и одговорност и санкције за повреду слобода и права грађана утврђених Уставом и за повреду закона и поступак пред судовима и другим државним органима, као и у одредби члана 99. став 1. тачка 7. Устава, којом је прописано да Народна скупштина доноси законе из надлежности Републике Србије.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

У јавности широм света сексуално насиље је тема која буди велику пажњу и забринутост. Сексуално насиље над децом и женама у друштву изазива бес, забринутост и потребу за променама у законодавству које се односе на строжије санкционисање сексуалних преступника и методе за заштиту деце и жена и друштва као целине. Овакво стање је посебно изражено у Републици Србији, имајући у виду да је општа оцена јавности да је казнена политика у нашој земљи и уопштено сувише блага, па тако и према сексуалним преступницима. Законодавства неких држава могу да послуже нашој земљи као узор у погледу казнене политике. У Републици Чешкој су од 2012. године када је ова мера усвојена за учиниоце сексуалних напада на децу и жене који дело понове, извршене 24 медикаментозне кастрације. Чињеница је да учиниоци кривичних дела против полне слободе много више рецидивирају него учиниоци других кривичних дела. Управо то је, уз евидентан пораст друштвене свести и одговорности због сексуалног злостављања деце и жена, основна мотивација за доношење овог закона који ће представљати превенцију против поновног чињења истог или сличног кривичног дела.

Подаци говоре да је једно од петоро деце у Европи жртва неког облика сексуалног насиља. Примећујући да се сексуално искоришћавање и сексуално злостављање деце и жена до те мере учестали да су досегли забрињавајуће размере како на националном тако и на међународном нивоу, Савет Европе је 2007. године донео Конвенцију о заштити деце од сексуалног искоришћавања и сексуалног злостављања, која има за циљ превенцију и борбу против сексуалног искоришћавања и сексуалног злостављања деце, заштиту права и пружање помоћи деци – жртвама сексуалног искоришћавања и сексуалног злостављања, унапређење националне и међународне сарадње против ових кривичних дела. Република Србија је потписала Конвенцију у октобру 2007. године и ратификовала је у мају 2010. године. Сексуално насиље над децом појављује се у различитим облицима – инцест и сексуално злостављање, порнографија, проституција, трговина људима, подмићивање и сексуално насиље од стране

вршњака. Деца жртве сексуалног насиља трпе много више од недопустиве повреде њиховог телесног интегритета – насиље утиче на њихово ментално здравље и уништава њихово поверење у одрасле. Жртве се често повлаче у себе јер осећају стид, кривицу и страх. Нека деца жртве су толико мала да не схватају шта им се догађа, а деца често не знају ни како ни где да потраже помоћ. Последице сексуалног насиља над дететом могу остати присутне и када оно одрасте о чему сведоче сви они који читав живот носе у себи скривену тугу и патњу. Већина злостављане деце познаје свог злостављача. Починиоци су у породици и заједници: рођаци, породични пријатељи или пружаоци услуга. Осуда починиоца не значи увек да је правда задовољена. Савет Европе је 29. септембра 2010. године у Риму покренуо Кампању за заустављање сексуалног насиља над децом. Два темељна стратешка циља кампање су: промовисање потписивања, ратификације и спровођења Конвенције о заштити деце од сексуалног искоришћавања и сексуалног злостављања; пружање деци, њиховим породицама/пужаоцима услуга и сервиса и целом друштву знања и практичних решења за спречавање и пријављивање сексуалног насиља над децом, чиме се подиже ниво свести о стварним размерама сексуалног насиља над децом.

Свака друга жена у Републици Србији је жртва неког облика насиља – физичког, психичког, економског или сексуалног. Конвенција Савета Европе о спречавању и борби против насиља над женама и насиља у породици ступила је на снагу 1. августа 2014. године. Ово је важан корак у историји женског покрета, као и подсетник колико још тога треба да буде учињено да би се побољшао положај жена и њихове деце која су преживела насиље. Бројке о насиљу над женама говоре саме за себе. Према подацима истраживања спроведеног 2010. године, чак 54,2% жена било је током живота изложено неком облику насиља. Сексуално насиље најболније погађа жену, уздрмава њен лични интегритет, руши поверење у људе и трајно обележава њен живот.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

Чланом 1. Предлога закона врши се допуна члана 79. став 1. Кривичног законика, тако што се уводи нова мера безбедности медикаментозна кастрација учиниоца сексуалног напада на дете и жену.

Чланом 2. Предлога закона врши се допуна члана 80. Кривичног законика којом се утврђује да се предложена медикаментозна кастрација може изрећи ако је изречена казна затвора.

Чланом 3. Предлога закона уводи се нови члан 84а Кривичног законика који прописује да се учиниоцу кривичног дела из чл. 178. до 182. Кривичног законика учињеног према детету и жени изриче мера медикаментозне кастрације и психотерапијски третман, затим регулише временско трајање изречене мере, поступак спровођења медикаментозне кастрације и вршење надзора над спровођењем мере.

Чланом 4. Предлога закона дефинише се ступање на снагу овог закона.

IV. АНАЛИЗЕ ЕФЕКТА ЗАКОНА

Доношење овог закона и његова примена спречиће даље вршење кривичних дела силовања, обљубе и недозвољених полних радњи према деци и женама, услед чега ће се заштитити њихови животи и здравље.

V. ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА ПОТРЕБНА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

За спровођење овог закона није потребно обезбедити додатна финансијска средства у буџету Републике Србије.

VI. ПРЕГЛЕД ОДРЕДАБА КРИВИЧНОГ ЗАКОНИКА КОЈЕ СЕ ДОПУЊУЈУ

Врсте мера безбедности Члан 79.

(1) Учиниоцу кривичног дела могу се изрећи ове мере безбедности:

- 1) обавезно психијатријско лечење и чување у здравственој установи;
- 2) обавезно психијатријско лечење на слободи;
- 3) обавезно лечење наркомана;
- 4) обавезно лечење алкохоличара;
- 5) МЕДИКАМЕНТОЗНА КАСТРАЦИЈА УЧИНИОЦА УЧИНИОЦА СЕКСУАЛНОГ НАПАДА НА ДЕТЕ И ЖЕНУ;
- 6) забрана вршења позива, делатности и дужности;
- 7) забрана управљања моторним возилом;
- 8) одузимање предмета;
- 9) протеривање странца из земље;
- 10) јавно објављивање пресуде;
- 11) забрана приближавања и комуникације са оштећеним;
- 12) забрана присуствовања одређеним спортским приредбама.

Изрицање мера безбедности

Члан 80.

- (1) Суд може учиниоцу кривичног дела изрећи једну или више мера безбедности кад постоје услови за њихово изрицање предвиђени овим закоником.
- (2) Обавезно психијатријско лечење и чување у здравственој установи и обавезно психијатријско лечење на слободи неурачунљивом учиниоцу изричу се самостално. Уз ове мере могу се изрећи забрана вршења позива, делатности и дужности, забрана управљања моторним возилом и одузимање предмета.
- (3) Мере из става 2. овог члана могу се изрећи учиниоцу кривичног дела чија је урачунљивост битно смањена, ако му је изречена казна или условна осуда.
- (4) Обавезно лечење наркомана, обавезно лечење алкохоличара, забрана вршења позива, делатности и дужности, забрана управљања моторним возилом, одузимање предмета и јавно објављивање пресуде могу се изрећи ако је учиниоцу изречена казна, условна осуда, судска опомена или је учинилац ослобођен од казне.

- (5) МЕДИКАМЕНТОЗНА КАСТРАЦИЈА МОЖЕ СЕ ИЗРЕЋИ АКО ЈЕ УЧИНИОЦУ СЕКСУАЛНОГ НАПАДА НА ДЕТЕ И ЖЕНУ ИЗРЕЧЕНА КАЗНА ЗАТВОРА.
- (6) Протеривање странца из земље и забрана присуствовања одређеним спортским приредбама може се изрећи ако је учиниоцу изречена казна или условна осуда.
- (7) Мера забране приближавања и комуникације са оштећеним може се изрећи ако је учиниоцу изречена новчана казна, рад у јавном интересу, одузимање возачке дозволе, условна осуда и судска опомена.
- (8) За кривична дела у стицају мера безбедности ће се изрећи ако је утврђена за једно од кривичних дела у стицају.

МЕДИКАМЕНТОЗНА КАСТРАЦИЈА

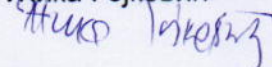
ЧЛАН 84А

- (1) УЧИНИОЦУ КРИВИЧНОГ ДЕЛА ИЗ ЧЛ. 178. ДО 182. ОВОГ ЗАКОНИКА УЧИЊЕНОГ ПРЕМА ДЕТЕТУ И ЖЕНИ, СУД ЋЕ ИЗРЕЋИ МЕРУ МЕДИКАМЕНТОЗНЕ КАСТРАЦИЈЕ И ПСИХОТЕРАПИЈСКИ ТРЕТМАН.
- (2) УЧИНИОЦУ КРИВИЧНОГ ДЕЛА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА УЧИЊЕНОГ ПРЕМА ДЕТЕТУ И ЖЕНИ, СУД ЋЕ ПОРЕД КАЗНЕ ЗАТВОРА ИЗРЕЋИ И МЕДИКАМЕНТОЗНУ КАСТРАЦИЈУ КОЈА ЋЕ ТРАЈАТИ ДО КРАЈА ЊЕГОВОГ ЖИВОТА ИЛИ У ВРЕМЕНУ ЗА КОЈЕ СУД ПРОЦЕНИ ДА ЈЕ ПОТРЕБНО.
- (3) МЕРА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА ИЗВРШАВА СЕ У СПЕЦИЈАЛНОЈ ЗАТВОРСКОЈ БОЛНИЦИ ИЛИ ДРУГОЈ ЗДРАВСТВЕНОЈ УСТАНОВИ, А НАДЗОР НАД ИЗВРШЕЊЕМ МЕРЕ СПРОВОДИ УПРАВА ЗА ИЗВРШЕЊЕ КРИВИЧНИХ САНКЦИЈА. УПРАВА ЗА ИЗВРШЕЊЕ КРИВИЧНИХ САНКЦИЈА НАЈМАЊЕ ЈЕДНОМ У ШЕСТ МЕСЕЦИ ОБАВЕШТАВА СУД О ИЗВРШЕЊУ МЕРЕ ИЗ СТАВА (1) ОВОГ ЧЛАНА.
- (4) НАЧИН ИЗВРШЕЊА МЕРЕ МЕДИКАМЕНТОЗНЕ КАСТРАЦИЈЕ БЛИЖЕ СЕ РЕГУЛИШЕ ЗАКОНОМ КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈЕ ПОСТУПАК ИЗВРШЕЊА КРИВИЧНИХ САНКЦИЈА.

У Београду, ^{01.03.}-----2019. године

народни посланик

Жика Гојковић

ИЗЈАВА О УСКЛАЂЕНОСТИ ПРОПИСА СА ПРОПИСИМА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

1. Орган државне управе, односно други овлашћени предлагач прописа

Народни посланик Жика Гојковић.

2. Назив прописа

Предлог закона о допунама Кривичног законика.

The Proposal of the Law completing to the Criminal Code

3. Усклађеност прописа с одредбама Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране, и Републике Србије са друге стране („Службени гласник РС”, број 83/08) (у даљем тексту: Споразум):

а) Одредба Споразума која се односе на нормативну саржину прописа,

/

б) Прелазни рок за усклађивање законодавства према одредбама Споразума,

/

в) Оцена испуњености обавезе које произлазе из наведене одредбе Споразума,

/

г) Разлози за делимично испуњавање, односно неиспуњавање обавеза које произлазе из наведене одредбе Споразума,

/

д) Веза са Националним програмом за усвајање правних тековина Европске уније.

/

4. Усклађеност прописа са прописима Европске уније:

а) Навођење одредби примарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима,

/

б) Навођење секундарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима,

Директива 2011/92/ЕУ Европског парламента и Савета од 13. децембра 2011. године о сузбијању сексуалног злостављања и сексуалног искоришћавања деце и дечје порнографије, и замени Оквирне одлуке Савета 2004/68/ПУП

Делимично усклађен.

в) Навођење осталих извора права Европске уније и усклађеност са њима,
/

г) Разлози за делимичну усклађеност, односно неусклађеност,
/

д) Рок у којем је предвиђено постизање потпуне усклађености прописа са прописима Европске уније
/

5. Уколико не постоје одговарајуће надлежности Европске уније у материји коју регулише пропис, и/или не постоје одговарајући секундарни извори права Европске уније са којима је потребно обезбедити усклађеност, потребно је образложити ту чињеницу. У овом случају, није потребно попуњавати Табелу усклађености прописа. Табелу усклађености није потребно попуњавати и уколико се домаћим прописом не врши пренос одредби секундарног извора права Европске уније већ се искључиво врши примена или спровођење неког захтева који произилази из одредбе секундарног извора права (нпр. Предлогом одлуке о изради стратешке процене утицаја биће спроведена обавеза из члана 4. Директиве 2001/42/ЕЗ, али се не врши и пренос те одредбе директиве).

Будући да има секундарних извора права Европске уније са којима се пропис усклађује, уз овај Предлог закона се доставља Табела усклађености.

6. Да ли су претходно наведени извори права Европске уније преведени на српски језик?

Не.

7. Да ли је пропис преведен на неки службени језик Европске уније?

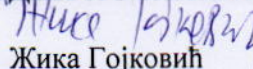
Не.

8. Сарадња са Европском унијом и учешће консултаната у изради прописа и њихово мишљење о усклађености.

Не.

Београд, 21. фебруар 2019. године

НАРОДНИ ПОСЛАНИК

Жика Гојковић

Табела усклађености

1. Назив прописа Европске уније :		2. „CELEX“ ознака ЕУ прописа				
Директива 2011/92/EУ Европског парламента и Савета од 13. децембра 2011. године о сузбијању сексуалног злостављања и сексуалног искоришћавања деце и деце порнографије, и замени Оквирне одлуке Савета 2004/68/ПВП		32011L0093				
Directive 2011/92/EU of the European Parliament and of the Council of 13 December 2011 on combating the sexual abuse and sexual exploitation of children and child pornography, and replacing Council Decision 2004/68/JHA						
3. Орган државне управе, односно други овлашћени предлагач прописа:		4. Датум израде табеле:				
Народни посланик Жика Ђоковић		21. фебруар 2019. године				
5. Назив (нацрта, предлога) прописа чије одређе су предмет анализе усклађености са прописом Европске уније:		6. Бројчане ознаке (шифре) планираних прописа из базе НПДА:				
Предлог закона о допунама Кривичног законика. <i>The Proposal of the Law supplementing to the Criminal Code</i>		2017-482				
7. Усклађеност одредаби прописа са одредбама прописа ЕУ:						
a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
Одредба прописа ЕУ	Садржина одређе	Одредбе прописа Р. Србије	Садржина одређе	Усклађеност ¹	Разлози за делимичну усклађеност, неусклађеност или непреносивост	Напомена о усклађености
чл. 24. ст. 1.	„1. Не доводећи у питање интервентне програме или мере које уведу надлежни правосудни органи у складу са националним правом, државе чланнице предузимају мере како би осигурале да учинковити интервентни програми или мере буду доступни ради спречавања или смањивања ризика од понављања кривичног дела сексуалне природе против деце. Такви програми или мере су доступни у сваком тренутку током кривичног поступка, у затвору или ван затвора, у складу са	чл. 2. ст. 2.	„(5) Меликаментозна кастрација може се изврши ако је учиниоцу сексуалног напада на дете и жену изречена казна затвора.“	ДУ	Имајући у виду да је основна мотивација предлагача закона да спречи понављање сексуалног насиља над децом и женама, меру меликаментозна кастрација коју предвиђа Предлогом закона је у складу са невеликом одредбом ЕУ. Међутим, предлагач закона овом одредбом није предвидео да та мера може бити доступна и током трајања кривичног поступка, као што предвиђа европско законодавство, већ само након завршетка кривичног поступка.	

¹ Потпуно усклађено - ПУ, делимично усклађено - ДУ, неусклађено - НУ, непреносиво - НП

а)	а1)	б)	б1)	в)	г)	д)
	националним правом.“					
чл. 24. ст. 4. и ст. 5.	„4. Државе чланице предузимају потребне мере како би осигурале да се за особе из става 3. припреми оцена могућег ризика од понављања опасности која представља и оцену могућег ризика од понављања кривичних дела из чланова од 3. до 7. са циљем утврђивања одговарајућих интервентних програма или мера.“	чл. 3.	„После члана 84. долазе се наслов изнад члана и члан 84а који гласе: Медикаментозна кастрација Члан 84а (1) Учинилоу кривичног дела из чл. 178. до 182. овог законика учињеног према детету и жени, суд ће изрећи меру медикаментозне кастрације и психотерапијски третман. (2) Учинилоу кривичног дела из става 1. овог члана учињеног према детету и жени, суд ће поред казне затвора изрећи и медикаментозну кастрацију која ће трајати до краја његовог живота. (3) Мера из става 1. овог члана извршава се у Специјалној затворској болници или другој здравственој установи, а надзор над извршењем мере спроводи Управа за извршење кривичних санкција. Управа за извршење кривичних санкција најмање једном у шест месеци обавештава суд о извршењу мере из става (1) овог члана. (4) Начин извршења мере медикаментозне кастрације ближе се регулише законом којим се уређује поступак извршења кривичних санкција.“	ДУ	Предлагач закона није предвидео да се пре изрицања мере изврши оцена могућег ризика понављања кривичног дела.	
	„5. Државе чланице предузимају потребне мере како би осигурале да особе из става 3. за које су предложени интервентни програми или мере у складу са ставком 4: (а) буду у целости обавештене о разлозима	чл. 3.	„После члана 84. долазе се наслов изнад члана и члан 84а који гласе: Медикаментозна кастрација	ДУ	Предлагач закона није предвидео мере које би осигурале да је учинилац кривичног дела обавештен о предложеној мери, пристао на ту меру и да је може одбити и буде упознат са	

а)	а1)	б)	в)	г)	д)
чл. 24. ст. 5.	<p>предлога:</p> <p>(б) престану на учествовање у програмима или мерама на основу потпуног увида у чинјенице:</p> <p>(ц) могу одабити и, у случају осуђених особа, буду упознате са могућим последицама таквог одбијања.“</p>	<p>Члан 84а</p> <p>(1) Учињилоу кривичног дела из чл. 178. до 182. овог законика учињеног према детету и жени, суд ће изрећи меру медикаментозне кастрације и психотерапијски третман.</p> <p>(2) Учињилоу кривичног дела из става 1. овог члана учињеног према детету и жени, суд ће поред казне затвора изрећи и медикаментозну кастрацију која ће трајати до краја његовог живота.</p> <p>(3) Мера из става 1. овог члана извршава се у Специјалној затворској болници или другој здравственој установи, а надзор над извршењем мере спроводи Управа за извршење кривичних санкција.</p> <p>Управа за извршење кривичних санкција најмање једном у шест месеци обавештава суд о извршењу мере из става (1) овог члана.</p> <p>(4) Начин извршења мере медикаментозне кастрације ближе се регулише законом којим се уређује поступак извршења кривичних санкција.“</p>	<p>могућим последицама таквог одбијања.</p>		